

Kommunale retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel i utmark og vassdrag Karlsøy kommune

Innhold

Innledning.....	2
Om regelverket.....	2
Transportformål med direktehjemmel som ikke krever tillatelse fra kommunen.....	2
Transportformål som kan innvilges etter søknad	4
Om kommunale retningslinjer	4
Søknadsrutiner	5
Generelle regler for saksbehandling	5
Vurdering av vilkår.....	5
Vurdering iht. kommunale retningslinjer	6
Vurdering av eventuelle skader og ulemper	6
Vurdering etter naturmangfoldloven.....	6
Kopi av vedtak	6
Retningslinjer for Karlsøy kommune	7
Områder og tidspunkter med særlige hensyn	7
Generelle vilkår for dispensasjoner.....	8
Forskriftens § 5 første ledd bokstav a – f	8
Forskriftens § 5a motorferdsel i forbindelse med utmarksnæring.....	12
Forskriftens § 6 ved særlige behov.....	13
Motorferdsellovens § 6	15
Retningslinjenes gyldighet.....	15
Vedlegg 1 Særverdiområder reindrift	16

Innledning

Om regelverket

Motorferdsel i utmark og vassdrag reguleres i hovedsak av:

- Lov om Motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82¹
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag²

Følgende kilder gir veiledning om tolkning og praktisering av regelverket:

- Rundskriv T-96 Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82³
- Presedensarkivet til Statsforvalteren i Troms og Finnmark⁴
- Miljødirektoratets veileder om motorferdsel i utmark⁵

Med utmark menes udyrket mark inkludert setervoll, hustomt, engslått, kulturbeite og skogplantefelt som ligger i utmark. Som vassdrag regnes åpne og islagte elver, bekker og innsjøer. Vei i utmark, som ikke er opparbeidd for kjøring med vanlig personbil og/eller som ikke er brøytet for kjøring med bil, anses også som utmark.

Alle som bruker motorbåt, helikopter, småfly eller motorkjøretøy som snøscooter, ATV, traktor, bil, motorsykkel eller el-sykkel i utmark, bør kjenne til reglene for motorferdsel i utmark og vassdrag.

Formålet med motorferdselregelverket er å verne om naturmiljøet og å sikre friluftsliv og rekreasjonsverdier, samt minimere skader og ulemper fra motorisert ferdsel. Derfor er motorferdsel i utmark og vassdrag som hovedregel forbudt, med unntak av noen nytteformål som er beskrevet i loven og forskriften. Av disse er noen direkte hjemlet i regelverket og krever ikke tillatelse fra kommunen, mens andre nytteformål er søknadspliktige.

All motorferdsel, også direkte hjemlet, skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Transportformål med direkte hjemmel som ikke krever tillatelse fra kommunen

På **barmark** kan **bil, ATV, motorsykkel, traktor og andre motorkjøretøyer** brukes til følgende⁶:

- politi, ambulanse og redningstjeneste
- offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste
- offentlig post- og teletjeneste
- nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring (jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse)
- forsvarets øvelser, forflytninger og transporter
- anlegg og drift av veger og større anlegg
- rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven
- nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi
- transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort

Det skal kjøres i eldre/eksisterende kjørespor der det er mulig.

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1977-06-10-82>

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1988-05-15-356?q=forskrift%20motorkj%C3%B8ret%C3%B8yer>

³ <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/md/rus/1996/0004/ddd/pdfv/276025-t-1-96.pdf>

⁴ <https://www.statsforvalteren.no/nb/troms-finnmark/miljo-klima/motorferdsel/presedensarkivet---presiseringer-til-regelverket/>

⁵ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/motorferdsel-i-utmark/>

⁶ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/motorferdsel-i-utmark/regler-for-motorferdsel-i-utmark/kjore-pa-barmark/>

På **snødekt mark** kan **snøscooter og andre motorkjøretøyer** brukes til følgende⁷:

- politi, ambulanse og redningstjeneste
- offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste
- offentlig post- og teletjeneste
- nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring (jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse)
- forsvarets øvelser, forflytninger og transporter
- anlegg og drift av veier og større anlegg
- rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven
- nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi
- transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort, og transport ved jakt på villrein innenfor Hardangervidda villreinområde slik dette er avgrenset av Miljødirektoratet
- nødvendig transport for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser med videre) som ikke ligger til brøytet bilveg
- transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse
- opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter
- nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser etter oppdrag fra forskningsinstitusjon
- nødvendig transport av ved fra egen eiendom til fast bopel
- praktisk kjøretrening på nærmere fastsatte områder ved obligatorisk opplæring for snøscooterførere
- transport i forbindelse med kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere risikoen for påkjørsel av elg og annet hjortevilt ved veg eller jernbane
- nødvendig søk etter skadet storvilt utenom ordinær jakt når søket foregår i regi av kommunen

For **motorbåt, fly/helikopter og el-sykler** gjelder egne regler⁸:

Motorbåt kan brukes på:

- innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større
- elvestrekninger
- innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer som er en del av et farbart vassdrag

Start og landing med **fly/helikopter** er tillatt i forbindelse med:

- politi-, rednings- og oppsynstjeneste
- offentlig post- og teletjeneste
- anlegg og drift av offentlige veier og anlegg

El-sykler regnes som motorkjøretøy etter motorferdselloven og omfattes ikke av allemannsretten. De kan likevel brukes i utmark dersom maksimal nominell effekt på hjelpemotoren ikke overstiger 0,25 kW og hvor hjelpemotorens effekt reduseres gradvis og opphører når sykkelen oppnår en hastighet på 25 km/t eller tidligere hvis syklisten slutter å trå. Sykkelen kan ved motorkraft alene ha en maksimal hastighet på 6 km/t.

⁷ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/motorferdsel-i-utmark/regler-for-motorferdsel-i-utmark/kjore-pa-snodekt-mark/>

⁸ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/motorferdsel-i-utmark/regler-for-motorferdsel-i-utmark/motorbat-luftfartoy-og-el-sykkel/>

Transportformål som kan innvilges etter søknad

På **barmark** kan kommunen søkes om tillatelse til å bruke **motorkjøretøy** til følgende formål:

- kjøring i utmarksnæring jf. forskriftens § 5a
- ved særlige behov jf. forskriftens § 6

På **snødekt mark** kan kommunen søkes om tillatelse til å bruke **snøscooter** til følgende formål:

- Jf. forskriftens § 5 første ledd bokstav a-f:
 - ervervsmessig transport (leiekjøring)
 - transport for funksjonshemmede
 - transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknyttet bilveg
 - kjøring i utmarksnæring
 - transport av ved utover det som er direkte tillatt uten søknad
 - gruppeturer til bestemte turmål for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller ideelle organisasjoner

På **snødekt mark** kan kommunen søkes om tillatelse til å bruke **snøscooter og andre motorkjøretøy** til følgende formål:

- kjøring i utmarksnæring jf. forskriftens § 5a
- ved særlige behov jf. forskriftens § 6

De ulike transportformålene er nærmere beskrevet i kapittelet om retningslinjer for Karlsøy kommune.

For alle transportformål som kan innvilges etter søknad gjelder at ingen har krav på dispensasjon fra motorferdselregelverket. Det er opp til kommunen å vurdere om dispensasjon kan innvilges, ut fra den samlede belastningen og hensyn til naturmiljøet, friluftsliv/ rekreasjonsverdier, samt skader og ulemper fra motorisert ferdsel.

Hvilke dispensasjoner som innvilges, kan fastsettes i kommunale retningslinjer.

Om kommunale retningslinjer

Målet med kommunale retningslinjer for motorferdsel i utmark og vassdrag, er å synliggjøre kommunens praksis innenfor gjeldende regelverk.

I retningslinjene kan kommunen avklare viktige/gjentakende problemstillinger, og retningslinjene kan tilpasses behovene og hensynene i den enkelte kommunen.

Det kan f.eks. fastsettes generelle vilkår for dispensasjoner til bestemte formål. Dette kan være vilkår om kjøring etter fastsatt trasé, begrensning i antall turer og tidspunkt for kjøring, samt bruk av kjørebok.

Kommunen kan også definere sårbare områder/tidsrom der det ikke gis dispensasjon eller kun et begrenset antall dispensasjoner.

På denne måten gir retningslinjene klare føringer for hvilke dispensasjoner som kan gis, og de bidrar til mer effektiv saksbehandling og likebehandling av søknader.

Søknadsrutiner

Det må søkes i god tid før planlagt kjøring/transport.

Normal saksbehandlingstid for enkeltvedtak er inntil fire uker, jf. forvaltningslovens § 11 a. Dersom det kan forventes at saksbehandlingen vil ta lengre tid enn fire uker, skal det sendes et foreløpig svar.

Søknaden skal være skriftlig og skal leveres på kommunens søknadsskjema som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Søknaden må inneholde følgende opplysninger:

- Fullt navn på de som dispensasjonen skal gjelde, også evt. andre sjåførere/medførere og/eller ledsagere
- Type kjøretøy og reg.-nr.
- Formålet med transporten
- Start- og endepunkt for transporten
- Perioden det søkes for (fra til dato) og antall turer

I tillegg må følgende legges ved søknaden:

- Kart med nøyaktig inntegnet kjøretrasé eller start- og landingssted.
- Legeerklæring når formålet med transporten er transport av varig funksjonshemmet (§ 5b) eller eldre med særlig behov (§ 6). Kommunens legeerklærings skjema skal benyttes. Legeerklæringen må være signert og stemplet av lege.
- For transport til private hytter (§ 5 c) som er leid på åremål, kreves kopi av leiekontrakt.
- For transport av ved (§ 5 e) fra andres eiendom, kreves hogsttillatelse fra grunneier med kart over skravert hogstområde og kjøretrase.
- Kopi av næringsoppgave (søknader etter forskriftens § 5a, § 5 a og 5 d).
- Dokumentasjon/begrunnelse særlig behov (søknader etter forskriftens § 6).
- For naturreservat/landskapsvernområder: Dispensasjon fra verneforskriften fra verneområdemyndighet.

Søker er selv ansvarlig for å innhente evt. grunneiertillatelser⁹.

Generelle regler for saksbehandling

Kommunen må vurdere søknader om motorferdsel i flere trinn. Egne vedtaksmaler skal benyttes.

Vurdering av vilkår

I første trinn må kommunen vurdere om vilkårene etter motorferdselregelverket er oppfylt, dvs. om omsøkte transportformål er blant de nytteformålene det kan gis dispensasjon til. Dersom vilkårene ikke er oppfylt, må søknaden avvises.

Kilder i denne vurderingen:

- Lov om Motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag
- Rundskriv T-96 Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82
- Presedensarkivet til Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Veiledere fra Miljødirektoratet

⁹ <https://www.statsforvalteren.no/troms-finnmark/miljo-klimate/motorferdsel/presedensarkivet---presiseringer-til-regelverket/#Grunneiers-nektingsrett>

Vurdering iht. kommunale retningslinjer

Kommunale retningslinjer kan være strengere enn regelverket. Dersom det foreligger kommunale retningslinjer, skal søknaden også vurderes iht. disse. Evt. fravik fra retningslinjene i en konkret sak, må alltid begrunnes i vedtaket.

Vurdering av eventuelle skader og ulemper

Dersom vilkårene etter motorferdselregelverket er oppfylt og søknaden er vurdert iht. kommunale retningslinjer, skal kommunen i neste trinn vurdere eventuelle skader og ulemper, bl.a. for reindrifta, sikkerhet, friluftsliv og kulturminner. Basert på denne vurderingen, kan det være nødvendig å sette individuelle vilkår, f.eks. endret kjørerute, begrensning i antall turer eller tidspunkt for kjøringen. Selv om vilkårene etter motorferdselregelverket er oppfylt, kan vurderingen av skader og ulemper være avslagsgrunn.

Kilder i denne vurderingen:

- Reindriftas arealbrukskart¹⁰
- NVE atlas¹¹
- Kartlagte og verdsatte friluftslivsområder¹²
- Riksantikvarens oversikt over kulturminner¹³

Vurdering etter naturmangfoldloven

I siste trinn, skal søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8-12.

Basert på denne vurderingen, kan det være nødvendig å sette individuelle vilkår, f.eks. endret kjørerute, begrensning i antall turer eller tidspunkt for kjøringen. Selv om vilkårene etter motorferdselregelverket er oppfylt, og selv om kjøringen ikke medfører vesentlige skader eller ulemper, kan vurderingen av naturmangfoldlovens prinsipper være avslagsgrunn.

Kilder i denne vurderingen:

- Artsdatabanken¹⁴
- Naturbase¹⁵
- Sensitive artsdata

Kopi av vedtak

Jf. ny påminnelse i brev av 23.08.2021, sendes kopi av samtlige vedtak til Statsforvalteren i Troms og Finnmark på egen epostadresse: Sftf-motorferdseliutmark@statsforvalteren.no

I tillegg sendes kopi av samtlige motorferdselvedtak til det aktuelle reinbeitedistriktet, slik at distriktet har en oversikt over antall dispensasjoner og samlet belastning innenfor sitt område. Dette gir distriktene mulighet å gi tilbakemelding til kommunen dersom det oppstår driftsforhold som gjør det nødvendig at kommunen endrer eller trekker tilbake innvilgete dispensasjoner.

Sensitive personopplysninger (legeerklæring, næringsoppgave og lignende) skal ikke tas med når kopi av vedtak sendes.

¹⁰ <https://kilden.nibio.no/>

¹¹ <https://atlas.nve.no/>

¹² <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

¹³ <https://kilden.nibio.no/>

¹⁴ <https://artskart.artsdatabanken.no/>

¹⁵ <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Retningslinjer for Karlsøy kommune

Områder og tidspunkter med særlige hensyn

I følgende områder er kommunen svært restriktiv med å innvilge dispensasjoner, etter nøye vurdering av sikkerhet og/eller den samlede belastningen:

- Naturresevater og landskapsvernområder¹⁶
 - For motorferdsel gjelder bestemmelsene i verneforskriften for det enkelte verneområdet.
 - Før kommunen kan søkes om tillatelse må det innhentes dispensasjon fra verneområdemyndighet (se kapittel om søknadsrutiner).
- Områder som er i faresone eller aktsomhetsområde for skred¹⁷
- I nedslagsfelt for og rundt kommunale vannverk (Gamnes, Hansnes verkverk i Hessfjord, Kokkevoll, Vannvåg, Kristoffervalen, Karlsøy vannverk på Reinøya)
- Statlig sikrede friluftsområder (Haugland Gård) og svært viktige friluftsområder/A-verdi¹⁸
- Verna vassdrag (Skogsfjordvassdraget)¹⁹
- Særverdiområder for reindrifta
 - Senvinterbeite, kalvingsland, brunst-/høstbeiteområder, gjerdeanlegg og arealer knyttet til disse, samt flyttlei og trekklei²⁰.
 - Særverdiområder i de enkelte distriktene går frem av distriktsplanene og reindriftas arealbrukskart²¹. Se også oversikten i vedlegg 1.
 - Om dispensasjon kan innvilges, avhenger bl.a. av sesong/tidspunkt for kjøringen/transporten.

Våren og forsommeren er en svært kritisk periode for både rein og dyrelivet ellers. Terrenget er også spesielt sårbart i vårløsningen. I Finnmark og Nord-Troms (Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuner) gjelder derfor et vårforbud, og motorferdsel er ikke tillatt i tidsrommet fra og med 5. mai til og med 30. juni (med unntak av direkte hjemlet motorferdsel etter lovens § 4). Også ellers i landet bør kommunene vurdere om det er behov for å ha tider på året hvor det ikke skal være adgang til å kjøre etter forskriftens §§ 5 og 6 ut fra hensynet til dyre- eller plantelivet.

I Karlsøy kommune er følgende områder spesielt sårbare, og her gis det ikke dispensasjoner innenfor disse tidsrommene (av hensyn til naturmangfoldet og/eller reindrift):

- Vannøya, 31. mars – 30. juni: Slettnes og Skipsfjorden (kalvingsland for rein og hekkeområder for fugl)
- Reinøya, 15. april – 30. juni: store deler av den nordlige og østlige delen av øya (kalvingsland for rein)
- Ringvassøya, 25. mars – 30. juni: Storheihavøya mellom Grunnfjorden og Hessfjorden, Blårygghavøya mellom Dåfjorden og Grunnfjorden, Keipenhalvøya mellom Dåfjorden og Skogsfjorden
- Rebbenesøya, 31. mars – 30. juni: Storfjellet

¹⁶ <https://www.karlsøy.kommune.no/verned-omraader-i-karlsøy.412330.no.html>

¹⁷ <https://atlas.nve.no/>

¹⁸ <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

¹⁹ <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

²⁰ I realiteten er trekklei mye bredere enn de strekene som er tegnet inn i kartløsningen. Dette må det tas hensyn til i vurderingen av evt. skader og ulemper.

²¹ <https://kilden.nibio.no/>

Generelle vilkår for dispensasjoner

For alle dispensasjoner skal følgende vilkår inngå i vedtaket:

- Dispensasjonen gjelder for transport med (type kjøretøy/fartøy).
- Dispensasjon gjelder for (navn til samtlige sjåførere) som fører. **Antall turer gjelder samlet for alle førere, dvs. én person som kjører er én tur.**
- Dispensasjon gjelder for tidsrommet (dato) og for (antall) turer t/r.
- Nattforbud: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 23.00 og kl. 07.00.
- Høytidsforbud: Kjøring er ikke tillatt 1. og 2. juledag, 1. nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag til kl. 16. Gjelder all kjøring unntatt: Tråkking av skiløype, drift av turistanlegg, transport av funksjonshemmede med dispensasjon, samt leiekjøring med dispensasjon.
- Kjøringen/Transporten skal foregå etter anvist trasé jf. vedlagte kart.
- Kjøre-/transporttillatelsen skal medbringes under kjøring/transport.
- (Ved krav om det: Snøscooteren skal være påmontert slede/kjelke).
- (Ved krav om kjørebok: All kjøring skal føres inn i kjøreboka før turen starter. Utkvittert kjørebok skal returneres til kommunen innen (dato, en måned etter siste tur)).
- All motorferdsel skal foregå aktsomt og hensynsfullt slik at den ikke skader mennesker, dyr eller miljø.
- Det må vises stor aktsomhet ovenfor rein som beiter og som er på vandring mot de ulike beiteområdene, deriblant kalvingsområdene. Dersom man treffer på rein, må dyrene passeres i rolig tempo og i god avstand. Det er viktig at dyrene får dra videre i sitt eget tempo og ikke bli jaget opp.
- Kommunen kan trekke tilbake tillatelsen på kort varsel dersom det skulle bli nødvendig av hensyn til naturmangfold, miljø eller reindrift (deriblant i kriseår for reindriften med uvanlig mye snø eller låste/islagte beiter).
- Dersom vilkårene ikke overholdes, kan kommunen trekke dispensasjonen tilbake.

Forskriftens § 5 første ledd bokstav a – f

På **vinterføre** (= frossen, snødekt mark) kan kommunen etter skriftlig søknad gi tillatelse til bruk av **snøscooter** for en rekke nytteformål. Kjøring med firhjuling/sekshjuling (med belter) må behandles etter forskriftens § 6.

a) Fastboende som i ervervmessig øyemed vil påta seg

- Transport mellom bilvei og hytte
- Tilsyn med private hytter etter eierens oppdrag
- Transport for massemedia på reportasjeoppdrag
- Transport av funksjonshemmede
- Transport av ved
- Transport etter dispensasjon i medhold av forskriftens § 6

Dette sier regelverket:

Kommuner som har et visst behov for ervervsjøring, må bidra til å etablere slike ordninger. Antall løyvehavere bør begrenses/vurderes ut fra transportbehovet. De som har snøscooter i næring, bør prioriteres, og personer som har hatt slik tillatelse tidligere bør prioriteres fremfor nye søkere. Kommuner med leiekjøringsordning skal henvise til leiekjørere når det søkes om transport, f.eks. til private hytter.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

Leiekjøringsordning kan vurderes i følgende områder:

- Skipsfjorden
- Strekningen fra ungdomshuset i Kristoffervalen til Ystelade
- Skogsfjordvannet
- Sakariasbukta, Håkaby, Gamvik, Brennes
- Næringsoppgave kreves som dokumentasjon.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelse kan gis for maks. 4 år om gangen.
- Tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom og et bestemt antall turer.
- Snøscooteren skal være påmontert slede/kjelke.
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé.
- Det skal føres kjørebok.

b) Funksjonshemmede

Dette sier regelverket:

Kommunen kan bare gi tillatelse ved varig funksjonshemming. Behovet for transport må vurderes mot evt. skader og ulemper, og det bør settes vilkår. I avveiningen må det legges vekt på den særstilling funksjonshemmede står i med hensyn til transportbehov.

Personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er bevegelseshemmede, går ikke inn under denne bestemmelsen, men må i tilfelle vurderes etter forskriftens § 6.

Der det er uforsvarlig at den funksjonshemmede kjører alene er utgangspunktet at den funksjonshemmede bør bli kjørt. Dette kan gjøres enten av andre på den funksjonshemmedes dispensasjon (§ 5 b), eller av personer med dispensasjon for ervervskjøring (§ 5 a).

Det er kun unntaksvis det kan innvilges dispensasjoner til følgescooter. Søknader om følgescooter må behandles etter forskriftens § 6. Funksjonshemmingens art og omfang samt den funksjonshemmedes behov for hjelp og bistand under egen kjøring må konkret vurderes. Kommunen må vurdere om det behovet følgescooter er tenkt å dekke kan ivaretas på en annen måte som at ledsager er passasjer enten direkte på den funksjonshemmedes snøscooter eller i slede, eller at den funksjonshemmede er passasjer.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Det kreves legeerklæring som dokumentasjon. Kommunens legeerklærings skjema skal benyttes. Legeerklæringen må være signert og stemplet av lege.
- Transport til egen hytte (matrikkelført fritidsbolig) bør innvilges og begrenses ikke i antall turer, med mindre det er til vesentlig skade eller ulempe, eller i strid med naturmangfoldlovens prinsipper.
- Utover transport til egen hytte, begrenses dispensasjoner til to turmål pr søker, til isfiskevann eller tilrettelagte/lovlig etablerte rasteplasser slik som gapahuker/lavvoer som kan benyttes av allmennheten. Kjøring etter fastsatt trasé (kortest mulig vei). Utsiktspunkter regnes som eget turmål, med mindre de ligger langs kortest mulig vei til isfiskevann eller tilrettelagt rasteplass. Det gis ikke tillatelser til ren «turkjøring» eller til områder som ligger avsides til/langt til fjells hvor folk vanligvis ikke kommer seg på ski.
- Dispensasjoner må være i tråd med føringene i kapittel «Områder med særlige hensyn».
- Dispensasjon kan innvilges fra søkers bopel/hytte dersom øvrig saksbehandling viser at dette er tilrådelig.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelse kan gis for maks. 4 år om gangen.
- Utover transport til egen hytte, kan det gis kjøretillatelse til to turmål/områder, f.eks. isfiskevann, gapahuger/bålplasser og utsiktspunkter. Slike turer begrenses til maks. 10 turer/år. Det skal føres kjørebok.
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé, både til hytte og til øvrige turmål.

c) Transport til private hytter

Dette sier regelverket:

Kommunen kan gi tillatelse til eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilvei og hytte som ikke ligger tilknyttet brøytet bilveg. Begrepet hytteeier omfatter også eierens nærmeste familie, som ektefelle og barn. Andre enn disse, også slektninger, må eventuelt søke om tillatelse etter forskriften § 6. Hytte leid på åremål betraktes som egen hytte. Dersom en hytte har flere eiere, må kommunen se transportbehovet for eierne i sammenheng og forutsette at eierne samordner transportbehovet.

Det er bare transport av bagasje og utstyr mellom bilvei og hytte som kommunen kan gi tillatelse til. Kommunen kan ikke gi tillatelse til persontransport. Når det er gitt tillatelse til transport av bagasje og utstyr, må det likevel være adgang til å la personer sitte på, om det er plass sammen med bagasjen.

Kommunen skal i tillatelsen kartfeste hvilken trasé den som kjører skal benytte, og kartet skal være en del av tillatelsen som skal medbringes under kjøring.

Kommunen bør ikke gi tillatelser til hyttekjøring for mer enn en sesong om gangen, og tillatelsen bør være begrenset til et fåtall turer. Dette gjelder særlig i områder som er egnet for leiekjøring og der slike ordninger må forventes opprettet.

Transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse, omfattes ikke av denne bestemmelsen. På vinterføre er slik transport tillatt med direktehjemmel i forskriftens § 3, uten søknad.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Dispensasjon skal innvilges dersom øvrig saksbehandling viser at dette er tilrådelig.
- Dispensasjon kan innvilges fra søkeres bopel der dette etter en totalvurdering belaster klima og miljø minst.
- Dispensasjon innvilges kun til hytter som er matrikkelført som fritidsbolig.
- Søker må fremgå som tinglyst eier av grunnbok.
- For hytter leid på åremål, kreves kopi av kontrakt som dokumentasjon.
- Tillatelse gis ikke til leid hytte for sesong eller helg.
- Det skal være samsvar mellom vilkår gitt i dispensasjonen og det faktiske transportbehovet. Det vil si at transportbehovet skal være reelt og ikke dreie seg om persontransport.
- I områder hvor det gis flere tillatelser, skal det tilstrebes transport etter en hovedtrasé.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelse kan gis for 1 år om gangen.
- Det innvilges inntil 6 turer t/r pr. sesong.
- I særlige tilfeller, f.eks. oppussing eller akutt skade på hytta, kan det innvilges inntil 10 turer t/r pr. sesong.
- Snøscooteren skal være påmontert slede/kjelke.
- Kjøring under opphold på hytta er ikke tillatt.
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé.
- Det skal føres kjørebok.

d) Kjøring i utmarksnæring for fastboende

Dette sier regelverket:

Bestemmelsen kan brukes f.eks. i forbindelse med drift av utleiehytter som drives som en del av næringsgrunnlaget for et gårdsbruk eller i forbindelse med næringsmessig jakt og fiske, der jakten eller fisket drives som tilleggsnæring av en viss inntektsmessig betydning. Det må dreie seg om næringsmessig virksomhet, og kommunen kan kreve næringsoppgave som dokumentasjon.

Ren turtransport av turister, snøscootersafari og lignende, kommer ikke inn under bestemmelsen og kan ikke tillates.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Næringsoppgave kreves som dokumentasjon.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelse kan gis for maks. 4 år om gangen.
- Tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom og et bestemt antall turer.
- Snøscooteren skal være påmontert slede/kjelke.
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé.
- Det skal føres kjørebok.

e) Transport av ved

Dette sier regelverket:

Denne bestemmelsen brukes kun i forbindelse med transport av ved hogd på andres eiendom eller transport av ved fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel. Formålet med bestemmelsen er å legge til rette for mulighet for transport av ved fra utmark, altså fra hogstplass og vedteig, og inn til enten bopel eller hytte.

Behov for å få fraktet ved inn fra parkeringsplass til hytte er dekket opp gjennom forskriftens § 5 første ledd bokstav c) eller forskriftens § 6 (for turlags-/foreningshytter, gapahuker, koier, buer, gammer osv.).

På vinterføre kan grunneier transportere ved fra egen eiendom/vedteig til fast bopel med direktehjemmel i forskriftens § 3 første ledd bokstav g, altså uten søknad. Krysser man andres eiendom må man likevel innhente grunneiers tillatelse for å kjøre over deres eiendom.

Transport av ved eller tømmer som ledd i jordbruks- og skogbruksnæring er tillatt med direktehjemmel i motorferdsellovens § 4 første ledd bokstav c. Dette gjelder også jordbruker som henter ved til eget bruk.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Kjøretrase skal være korteste mulige strekning fra vedteig og til bopel, hytte eller brøytet vei.
- Det gis ikke tillatelse til transport fra vedteiger langt fra bruksområde.
- For hogst på andres eiendom, kreves hogsttillatelse fra grunneier som dokumentasjon.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelse kan gis for maks. 4 år om gangen.
- Tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom og et bestemt antall turer.
- Snøscooteren skal være påmontert slede/kjelke.
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé til/fra vedteigen.
- Det skal føres kjørebok.

f) gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede

Dette sier regelverket:

Helse- og omsorgsorganisasjoner eller ideelle organisasjoner (som har som hovedmål å hjelpe andre mennesker) kan søke om å få benytte snøscootertransport ved gruppeturer til bestemte mål for beboere, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Kommunen kan kun gi tillatelse til turer til bestemte mål der snøscootertransport inngår som en nødvendig del, og ikke til ren rekreasjonskjøring.

Kommunen kan kun gi tillatelse til en gruppetur av gangen. Det innebærer at bestemmelsen ikke er ment for månedlige arrangementer eller liknende. Bestemmelsen gjelder kun transport som er nødvendig for å gjennomføre gruppeturer for mennesker som ellers har vansker med å ta seg ut i naturen på egen hånd. Kommunen må i sin vurdering av søknaden legge vekt på formålet med arrangementet. Kommunen må også vurdere den samlede belastningen som arrangementet vil ha på naturmiljø og muligheten til å oppleve stillhet og ro i naturen, samt forventet antall tilsvarende søknader.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Kjøretrasé skal følge kortest mulige strekning til målet for turen.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelsen gis kun for en tur, på en bestemt dato (evt. kan det oppgis noen alternative datoer eller et bestemt tidsrom, f.eks. en helg/ei uke, slik at man har mulighet å utsette turen ved dårlige værforhold; i så fall bør det stilles krav om kjørebok).
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé.

Forskriftens § 5a motorferdsel i forbindelse med utmarksnæring

Dette sier regelverket:

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av **motorkjøretøy** både på **barmark** og på **snødekt mark**, til transport av materiell og utstyr (ikke ren persontransport) i forbindelse med utmarksnæring.

Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv.

Virksomheten må være registrert i Enhetsregisteret. Det må det dreie seg om virksomhet av økonomisk karakter, og aktiviteten må ha et innhold som gjør den egnet til å gi overskudd.

Første gangs tillatelse kan gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av prøveperioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspiktig, kan tillatelsen forlenges med fire år av gangen.

Kommunen må vurdere hvilken form for fremkomstmiddel det eventuelt skal gis tillatelse til. Kommunen må også vurdere om transporten på grunn av vekt, størrelse, omfang, avstand og lignende er strengt nødvendig. Kommunen skal ikke gi tillatelse til transport av materiell og utstyr dersom transportbehovet er av så lite omfang at det lett kan løses uten motorisert transport.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Næringsoppgave kreves som dokumentasjon. Ved nyoppstartet virksomhet kreves flerårig fremdriftsplan som dokumentasjon.
- Transport skal så langt det lar seg gjøre gjennomføres på vinterføre.
- Tillatelse til kjøring på barmark gis kun for transport langs traktor-/skogsvei.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Første gangs tillatelse kan gis for inntil 2 år.
- Dersom den næringsdrivende etter utløpet av prøveperioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspiktig, kan tillatelsen forlenges med 4 år av gangen.
- På barmark skal det kjøres etter fastsatt trasé.
- På snødekt mark skal det så langt det lar seg gjøre kjøres etter fastsatt trasé, evt. innenfor et avgrenset område.

Forskriftens § 6 ved særlige behov

Dette sier regelverket:

Forskriftens § 6 er en unntaksparagraf som kan benyttes der det ikke finnes hjemmel i forskriftens §§ 2, 3, 4 eller 5. Denne paragrafen gjelder for alle typer kjøretøy unntatt motorfartøy (båt) og luftfartøy.

Kommunen skal tolke denne bestemmelsen strengt, spesielt for kjøring på barmark.

Bestemmelsen stiller fire vilkår som alle må være oppfylt for at kommune skal ha anledning til å gi dispensasjon:

- Det må dreie seg om et **unntakstilfelle** (til et bestemt formål med et begrenset antall turer)
- Det må foreligge et **særlig behov for transport** (nødvendig og akseptert nytteformål)
- Behovet må ikke knyttes til **turkjøring** (dispensasjon kan ikke innvilges bare for turens skyld)
- Behovet må ikke kunne **dekkes på annen måte** enn ved den omsøkte motorferdselen (det kan for eksempel ikke gis tillatelse dersom behovet kan dekkes tilfredsstillende ved bruk av leiekjører, transport på vinterføre, bruk av helikopter, transport til fots eller på ski osv.)

Hvis kun et av disse vilkårene ikke er oppfylt, må søknaden avslås. Tolkning av de fire vilkårene er ikke kommunens frie skjønn, dvs. at vilkårene skal tolkes likt uavhengig av hvilken kommune som vurderer søknaden.

Videre skal kommunen vurdere behovet for transport opp mot mulige skader og ulemper. Det skal også vurderes hvilke konsekvenser en innvilget dispensasjon vil kunne ha for naturmangfoldet.

Eksempler på formål som evt. kan innvilges etter denne bestemmelsen:

- Transport til hytter som ikke omfattes av forskriftens § 5 første ledd bokstav c (f.eks. til turlags- og foreningshytter, ved akutt vedlikeholdsbehov av hytter sommerstid, hytter med flere eiere osv.)
- Transport til gapahuger/lavvoer/gammer for transport av ved/utstyr/materialer/søppel
- Transport av varig funksjonshemmede på barmark
- Transport av personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er bevegelseshemmede
- Transport i forbindelse med oppdrag fra presse/massemedia
- Begrensede arrangementer innen motorsport
- Preparering av hundespennløyper i idrettssammenheng, for eksempel enkeltarrangement av sportslig karakter
- Preparering av skiløyper for allmennheten dersom dette skal gjøres av andre enn kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter, f.eks. av grunneier- eller utmarkslag eller andre lag/foreninger som ikke faller inn under definisjonen av idrettslag.
- Transport av ved med firhjuling/sekshjuling med belter på frossen, snødekt mark.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune:

- Transport av funksjonshemmede og eldre/syke på barmark bør kun gis etter traktor-/skogsveier.
- Dispensasjon for barmarkskjøring for transport av byggemateriale bør kun gis etter traktorveier. Slik transport skal i hovedsak gjennomføres på vinterføre, alternativt ved bruk av helikopter.
- Hvis det finnes fastboende som i ervervmessig øyemed kan ta på seg den omsøkte kjøringen skal søkere henvises til disse.
- Dispensasjon for preparering av skiløyper innvilges ikke til privatpersoner, kun til lag og foreninger.

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune:

- Tillatelse gis for maks. én sesong om gangen.
- Tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom og et bestemt antall turer.
- Det kan stilles vilkår om at kjøretøyet skal være påmontert slede/kjelke/tilhenger.
- For preparering av skiløyper stilles det vilkår om at tråkkemaskin benyttes, alternativt snøscooter med påmontert sporsetter.
- Det skal kjøres etter fastsatt trasé.
- Det skal føres kjørebok. Unntak er preparering av skispor som gjøres etter behov.

Motorferdsellovens § 6

Dette sier regelverket:

Kommunen kan gi tillatelse til bruk av motorfartøy (båt) og luftfartøy når det foreligger "særlige grunner". Det er imidlertid en fordel om kommunene i størst mulig grad dekker behovet for unntak gjennom forskrift etter lovens § 5.

Det må foretas en konkret og grundig vurdering av hver enkelt søknad. Når kommunen vurderer særlige grunner vil det være av betydning om motorferdselen er nødvendig, har et nytteformål, eller bærer preg av unødvendig kjøring eller fornøyleskjøring. At transportøren anser transporten for økonomisk lønnsom er ikke avgjørende, dersom transporten ikke isolert sett dekker et reelt og nødvendig behov.

Kommunen kan ikke gi dispensasjon til start/landing med luftfartøy dersom formålet er turisme, rekreasjon eller liknende persontransport. Turisme og rekreasjon oppfyller ikke kravene til «særlige grunner» i motorferdsellovens § 6. I denne sammenhengen vises også til Forskrift om forbud mot helikopterskiing mm.²².

Kommunene kan heller ikke gi kommunal forskrift etter motorferdselloven § 5 om landingsplasser for transport i turist- eller rekreasjonsøyemed.

Retningslinjer saksbehandling, Karlsøy kommune

Det kan innvilges dispensasjon i forbindelse med:

- nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi, eller i regi av lag og foreninger
- transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser
- befordring av eldre og funksjonshemmede
- andre formål som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke dekkes på annen måte, f.eks. transport av bygningsmaterialer

Vilkår for dispensasjoner, Karlsøy kommune

- Tillatelse gis for maks. en sesong om gangen.
- Tillatelsen skal gjelde et bestemt tidsrom og et bestemt antall turer.
- Start/landing ved fastsatt sted.

Retningslinjenes gyldighet

De kommunale retningslinjene trer i kraft fra 23.02.2022.

Retningslinjene vil ikke ha tilbakevirkende kraft på dispensasjoner/tillatelser som er innvilget og vedtatt før 23.02.2022.

Retningslinjene gjelder inntil motorferdselloven eller tilhørende forskrifter endres, eller til nye kommunale retningslinjer blir vedtatt.

²² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1988-03-14-225>

Vedlegg 1 Særverdiområder reindrift

- Vannøya:
 - Vinterbeite: lavtliggende områder på hele øya
 - Kalvingsland: Slettnes og Skipsfjorden
 - Brunst-/høstbeite: Over hele øya unntatt de høyeste fjellområdene
 - Gjerdeanlegg og flyttlei: Merkegjerde i Skipsfjorden og slakteanlegg i Kristoffervalen; flyttlei fra Skipsfjorddalen rundt Skottalneset via Slettnes til slakteanlegg i Kristoffervalen
- Reinøya:
 - Kalvingsland: store deler av den nordlige og østlige delen av øya
 - Brunst-/høstbeite: hele øya
 - Gjerdeanlegg og flyttlei: fra fjellområdene i nord og sør mot gjerdeanleggene i Nordeiddalen
- Ringvassøya:
 - Vinterbeite: Grunnfjord- og Blårygghalvøyene, lavtliggende områder på øst-sør- og vestsiden av øya, Gråtind- og Skarsfjordhalvøyene, Keipenhalvøya
 - Kalvingsland: Storheihalvøya mellom Grunnfjorden og Hessfjorden, Blårygghalvøya mellom Dåfjorden og Grunnfjorden, Keipenhalvøya mellom Dåfjorden og Skogsfjorden, Skarsfjordhalvøya mellom Kvalsundet og Skarsfjorden, Gråtindhalvøya/Ytre- Kårvik
 - Brunst-/høstbeite: Blårygghalvøya, Solltinddalen, Tverrfjellet
 - Gjerdeanlegg og flyttlei: Grønnliskaret og Gråtindhalvøya
- Rebbenesøya:
 - Vinterbeite: Lavtliggende områder i den sørlige/sørøstlige/nordøstlige delen
 - Kalvingsland: i hovedsak på den nordøstlige delen av øya (Storfjellet) samt lavtliggende områder i den sørlige/sørøstlige delen av øya
 - Brunst-/høstbeite: Storfjellet – Grønlfjellet – Slettfjellet
 - Gjerdeanlegg og flyttlei: Rebbenesbotn – Elvedalen – Andamsfjorden – Strompedalen - Stortind